

PROHLÁŠENÍ LEX A ČMMJ KE SMĚRNICI O ZBRANÍCH A HLASOVÁNÍ EUROPARLAMENTNÍHO VÝBORU IMCO

PRO LEGÁLNÍ DRŽITELE TO NENÍ VÝHRA ANI PROHRA, LEGISLATIVNÍ PROCES POKRAČUJE

LEX - sdružení na ochranu práv majitelů zbraní, z.s. a Českomoravská myslivecká jednota, z.s. (ČMMJ) vyjadřují následující společné stanovisko s konkrétními informacemi ohledně hlasování výboru Evropského parlamentu pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO) dne 13. 7. 2016. Zatím nelze mluvit o vítězství ani o prohře legálních držitelů zbraní. Některé sporné body již byly odstraněny, některé nikoliv, některé byly změkčeny, některé nové vznikly, a také legislativní proces ještě zdaleka není u konce. V podzimních měsících se ke směrnici vyjádří plénum celého Evropského parlamentu a proběhne tzv. dohádovací řízení, tedy trialog či tripartita všech tří legislativních orgánů EU: Evropské komise (EK), Rady EU a Evropského parlamentu (EP). Výsledkem bude pravděpodobně kompromis kompromisů, proto je nutné stále pokračovat v argumentaci ve prospěch držitelů zbraní, a ve vysvětlování veřejnosti i zákonodárcům, že omezování legálních držitelů zbraní terorismus v EU neřeší.

Oficiální verze výstupu europarlamentního výboru IMCO ještě není k dispozici, avšak díky usilovné práci našich zahraničních partnerů FACE (Federace organizací pro myslivost a ochranu přírody v EU) a WFSA (World forum on shooting activities), můžeme předložit předběžný výstup odhlasovaných výsledků.

Podstatné body výsledku hlasování Europarlamentního výboru IMCO:

- Zkrácení maximální doby platnosti zbrojního průkazu na pět let, které by se však nemělo dotknout ČR. Schválená změna současně zavádí výjimku, že země, které mají zaveden systém neustálé kontroly zdravotní způsobilosti, mohou mít dobu platnosti zbrojního průkazu delší. Česká republika má zavedenu povinnost lékaře hlásit změny zdravotního stavu omezující způsobilost k držení zbraně a oprávnění policie vyžádat si v případě potřeby mimořádnou zdravotní prohlídku, podmínku neustálé kontroly tedy náš zákon již splňuje.
- Dřívější návrhy expertů Rady EU na zákaz služebních (vojenských) ráží a zákaz tzv. pistolových rukojetí "spadly pod stůl" a nestaly se součástí schváleného kompromisu.
- Původní návrh EK na zákaz zbraní podobajícím se vzhledem samočinným (automatickým) zbraním byl odmítnut.
- Původní návrh EK na zařazení maket palných zbraní (airsoftových zbraní, vzduchovek, hraček atd.) mezi zbraně bylo zamítnut.

- Možnost nabývání zbraní pro sportovce a lovce mladší 18 let se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců zůstává zachována, rodičům či zákonným zástupcům má přibýt povinnost zajistit bezpečné uložení zbraní.
- Má být zavedena jednotná metodika označování zbraní. Nové označení však má být vyžadováno až na nově vyrobených zbraních, tj. nemají se zpětně přeznačovat zbraně již existující.
- Mají být zavedena pravidla pro bezpečné uložení zbraní, jejich konkrétní podoba je ale ponechána na úvaze členských států. Jediný pevný požadavek je, že uložené zbraně nesmějí být snadno přístupné současně se střelivem.
- Do seznamu hlavních částí zbraně má přibýt závorník a nosič závorníku. Platí však výše uvedená výjimka, že označovat se mají až nově vyrobené části.
- Expanzní zbraně vyrobené úpravou ostrých by měly zůstat v té kategorii, do které patřily jako ostré.
- Expanzní zbraně, které byly jako expanzní už vyrobeny, nesmí být možné upravit tak, aby z nich bylo možné vystřelit pevnou střelou. Pokud tuto podmínku splní, Směrnice se na ně nemá vztahovat (tj. u nás zůstanou v kategorii D volně prodejné od 18 let). Komise má vydat prováděcí předpisy, které zajistí dodržení této podmínky.
- Členské státy mají mít povinnost vyměňovat si informace o mezistátních transferech zbraní a střeliva a o případech, kdy osobě nebylo dovoleno držet zbraň z důvodu, že osoba představuje nebezpečí pro sebe či druhé. Pokud občan členského státu žádá o povolení k držení zbraně v jiném členském státu, má být jeho domovský stát povinen na požádání předat informace o jeho trestním záznamu.
- Vydávání výjimek na zakázané zbraně kategorie A má zůstat v kompetenci členských států.
- Změny ohledně muzeí a sběratelů jsou poměrně komplikované, v českých podmínkách by se však neměly nijak projevit.
- Členské státy mají mít povinnost zajistit, že samonabíjecí zbraně vyrobené ze samočinných nepůjdou nelegálně předělat nazpět. Komise má do konce roku 2017 vydat technické specifikace pro tento účel. Zbraně, které specifikace splní, mají patřit do kategorie B podléhající povolení. Ty, které je nesplní, do kategorie A zakázaných zbraní.
- Do kategorie A zakázaných zbraní mají být zařazeny dlouhé samonabíjecí zbraně, kromě malorážek, které se sklopením nebo zasunutím ramenní opěrky dají zkrátit na méně než 60 cm.
- Do kategorie A zakázaných zbraní mají být zařazeny samonabíjecí zbraně, kromě malorážek, které mohou vystřelit více než 21 ran bez přebíjení, pokud je součástí zbraně pevný zásobník na více než 21 nábojů, nebo je do ní vložen vyjímatelný zásobník na více než 21 nábojů.
- Pro výše uvedené dva typy zbraní je navržena výjimka pro sportovní střelce, která je ovšem velmi úzce vymezena - vztahuje se pouze na členy registrovaných střeleckých klubů, kteří pravidelně trénují střelbu déle než rok a účastní se soutěží pořádaných národně či mezinárodně uznanou střeleckou organizací.
- Při nákupu zásobníku má kupující předkládat doklad o legálním vlastnictví odpovídající zbraně.
- Evropská Komise má do dvou let posoudit dopad provedených změn a popřípadě navrhnout další změny.

Uvedený výčet bodů, o kterém rozhodnul garanční výbor europarlamentu IMCO, však není definitivním stavem, protože celý legislativní proces ještě pokračuje. Dva ze tří legislativních orgánů EU už nepřijatelné zásadní zpřísnění původní celounijní Směrnice Rady 91/447/EHS, o kontrole, nabývání a držení zbraní z r. 1991, resp. její novely 2008/51/ES z r. 2008 schválili. EK

představila svůj návrh novely Směrnice ad hoc záhy po útocích v Paříži 18. listopadu 2015. Rada EU schválila upravené (ještě restriktivnější) obecné znění Směrnice 10. června 2016 v Lucemburku silovou formou přehlasováním České Republiky a Polska, tedy zemí, které zastávaly postoj proti Směrnici.

Svůj postoj musí vyjádřit ještě celý Evropský parlament, a zásadní bude také trialog o finální podobě Směrnice za účasti všech tří legislativních orgánů EU. Za EK má Směrnici v gesci příslušná eurokomisařka Elżbieta Bieńkowska a její úřední aparát, za Radu EU budou rozhodovat ministři vnitra zemí EU na základě podkladů zpracovaných národními experty ministerstev, a plénum 751 volených poslanců EP má mít směrnici na programu předběžně 22. 11. 2016. Otevřenou možností je i celkové zamítnutí Směrnice, toto však není příliš pravděpodobné.

Jedním z největších nedostatků Směrnice je, že EK dosud nedodala ke svému návrhu obvyklé zhodnocení dopadů, tedy konkrétní data ohledně toho, kolika držitelů zbraní a jakým způsobem se tato opatření dotknou, vyhodnocení, kolik to koho bude stát, a jestli regulace dosáhne zamýšlených cílů podle zásad subsidiarity a přiměřenosti. Proto zpravodajka Směrnice Vicky Ford pozdržela hlasování o mandátu pro Evropský parlament pro další jednání, a oficiálně požádala EK o zpracování této analýzy dopadů. Avšak vzhledem k tomu, že Evropská komise opakovaně uváděla zcela nepravdivé či zavádějící údaje a informace, využijeme doby, než bude legislativní proces pokračovat k tomu, abychom zpracovali vlastní souhrn dat a odhad dopadů.

LEX a ČMMJ vyjadřují upřímnou lítost nad tragickým útokem, při kterém řidič nákladního automobilu vjel úmyslně do shromáždění lidí oslavujících ve francouzském Nice státní svátek 14. 7. 2016, a při kterém bylo zavražděno přes 80 lidí a stovky lidí utrpělo zranění. Vzhledem k tomu, že ve Francii jsou již nyní legální držitelé zbraní velmi přísně omezeni, legální nošení zbraně je téměř vyloučeno, a navíc platil výjimečný stav, tak bohužel i tato francouzská tragédie jasně ukazuje, že princip zákazů legálních zbraní je neúčinný a terorismus vůbec neřeší.

Vhledem ke stávajícím restriktivním legislativním návrhům Evropské komise a Rady EU, nepovažujeme stav po hlasování europarlamentního výboru IMCO za žádnou záruku efektivního řešení.

Nadále vyjadřujeme důvodné obavy o finální podobu Směrnice. Přestože některé jednotlivé rozumné návrhy směřující ke sjednocení značení zbraní, upřesnění metodiky znehodnocování a sdílení informací podporujeme, tak Směrnici o zbraních jako celek za této situace podpořit nemůžeme.

Rovněž vyjadřujeme naše obavy i do budoucna, kdy EK bude po dvou letech účinnosti Směrnice provedené změny posuzovat, a případně se bude Směrnice opět novelizovat, takže může dojít k dalšímu omezení legálních držitelů zbraní formou postupných restrikcí v několika krocích..

Ing. Tomáš Trávníček, prezident LEX, z.s.

Ing. Jiří Janota, předseda Českomoravské myslivecké jednoty, z.s.

Kontaktní informace

LEX - sdružení na ochranu práv majitelů zbraní, z.s.

Ing. Tomáš Trávníček (prezident): tomas.travnicek@gunlex.cz

Ing. Jakub Smetánka, MPA (viceprezident): jakub.smetanka@gunlex.cz

David Karásek (člen představenstva a tiskový mluvčí): david.karasek@gunlex.cz, tel. 724 007 988

Českomoravská myslivecká jednota, z.s.

Ing. Jiří Janota (předseda): predseda@cmmj.cz

Martina Novotná (jednatel): martina.novotna@cmmj.cz, tel. 221 592 961

Jan Matulka (předseda střelecké komise), Ing. Bohumil Straka, Ph.D. (člen zahraniční komise, odborné dotazy): b@straka.eu, tel. 777 071 722